

LIDERZY POLSKIEJ EKOLOGII

– Aby otrzymać tytuł „Lidera Polskiej Ekologii” należało spełnić szereg kryteriów wyrażanych efektem ekologicznym i społecznym, efektywnością ekonomiczną, nowo-

czesnością i innowacyjnością rozwiązań, tworzeniem miejsc pracy, współpracą ze społecznością lokalną oraz edukacją ekologiczną – powiedziała nam Wanda Jarosz, Sekretarz Rady Programowej. Każde z poddanych ocenie konkursowej przedsięwzięcie wnoszą bowiem istotny i wymierny wkład w ochronę środowiska. Wyłonienie tych najlepszych było niezmiernie

trudnym i odpowiedzialnym zadaniem. W tym roku do finałowego etapu oceny Rada Programowa wytypowała 26 jednostek. Podmioty gospodarcze i samorządy uhonorowane tytułem „Lidera Polskiej Ekologii” kreują zupełnie nowy styl zarządzania – chroniący zasoby środowiska przed degradacją i zapewniający warunki, w których obywatele będą chcieli żyć i pracować. Zdaniem pani sekretarz najistotniejsze dla jakości naszego życia są efekty działań samorządów obejmujące ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza, poprawę jakości wody do picia, eliminację ze środowiska substancji toksycznych, oszczędność energii, a także dialog społeczny, konsultacje i poprawę dostępu do informacji o środowisku oraz coraz lepszą i atrakcyjniejszą edukację ekologiczną. Na podkreślenie zasługuje więc fakt, że wdrażane rozwiązania nie tylko są postrzegane przez społeczności lokalne jako najbardziej korzystne, ale także wspólnie z nimi realizowane. Działania zrealizowane przez laureatów w kategoriach przedsiębiorstwo i wyrób są dowodem na to, jak rozwiązywanie problemów dotyczących ochrony środowiska pomaga wprowadzić innowacje, dzięki którym przedsiębiorstwa zwiększają swoją konkurencyjność – przez nowe produkty czy technologie.

www.liderpolskiejekologii.pl

Zakończyła się 9. edycja Konkursu Ministra Środowiska „Lider Polskiej Ekologii”. Jego zadaniem jest upowszechnianie pozytywnych wzorców i metod osiągania sukcesów gospodarczych dzięki działaniom na polu ochrony środowiska. Konkurs to także promocja i budowanie prestiżu polskiej ochrony środowiska.

W tegorocznej edycji do rywalizacji przystąpiło 90 jednostek. O ten prestiżowy tytuł ubiegało się 49 gmin i związków gmin oraz 41 przedsiębiorstw. Do wizytacji, które stanowiły końcowy etap oceny, Rada Programowa wybrała 26 przedsięwzięć. Realizatorów 13 z nich minister środowiska uhonorował tytułem „Lidera Polskiej Ekologii 2006”. Przyznał również 7 wyróżnień.

Tytuł „Lidera Polskiej Ekologii 2006” otrzymali:

KATEGORIA PRZEDSIĘBIORSTWO

Podkategoria przedsiębiorstwo produkcyjne

- Nadleśnictwo Kaliska – za „Odtwarzanie bagien, rowów i jezior śródlęśnych na terenie Nadleśnictwa Kaliska”;
- Elektrociepłownia Chorzów „ELCHO” sp. z o.o. w Chorzowie – za „Wzorcowe rozwiązania problemów ochrony środowiska w procesie wytwarzania energii skojarzonej”.

Podkategoria przedsiębiorstwo usługowe

- Nadleśnictwo Syców – za „Zachowanie i pomnażanie zasobów genowych ekosystemów leśnych Polski Zachodniej”.

KATEGORIA WYRÓB

Podkategoria technologie

- BOT Kopalnia Węgla Brunatnego Bełchatów SA – za „Ekologiczną technologię łączenia taśm przenośnikowych”.

Podkategoria produkty

- Elektrownie Szczytowo-Pompowe SA – za „Produkcję zielonej energii w Elektrowniach Szczytowo-Pompowych SA”.

Podkategoria urządzenia

- Hydroprojekt sp. z o.o. w Warszawie – za „Rekultywację terenów zdegradowanych poprzez budowę zbiorników wodnych”;
- ECO INSTAL Technika Ochrony Powietrza w Poznaniu – za „Cyklofiltr typu CF”;
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie – za „Renaturalizację zbiorowisk wilgotno-bagiennych Leśnego Kompleksu Promocyjnego – Lasy Mazurskie”.

KATEGORIA GMINA/ZWIĄZEK GMIN

Podkategoria gmina miejska

- Miasto Tychy – za „Wdrożenie kompleksowego programu obniżenia niskiej emisji zanieczyszczeń do atmosfery w dzielnicach obrzeżnych Miasta Tychy”;
- Miasto Słupsk – za „Przedsięwzięcia zrealizowane przez Gminę Miejską Słupsk na rzecz ochrony środowiska”.

Podkategoria gmina miejsko-wiejska

- Gmina Polanów – za „Rozwój turystyki przyjaznej dla środowiska jako promocji zasobów przyrodniczych Gminy Polanów”.

Podkategoria gmina wiejska

- Gmina Terespol – za „Działania na rzecz ochrony środowiska ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodno-ściekowej”.

Podkategoria związek gmin

- Związek Gmin Karkonoskich – za „Karkonoskie Centrum Gospodarki Odpadami w Ścieżkach-Kostrzycy”.

Wyróżniono:

KATEGORIA PRZEDSIĘBIORSTWO

Podkategoria przedsiębiorstwo produkcyjne

- Miejska Energetyka Ciepła sp. z o.o. w Pile – za „Działania proekologiczne zrealizowane w Spółce Miejska Energetyka Ciepła w Pile w latach 1991-2005”.

Podkategoria przedsiębiorstwo usługowe

- Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe MPO sp. z o.o. w Białymstoku – za „Nowe trendy selektywnej zbiórki odpadów na przykładzie mobilnego Technicznego Centrum Recyklingu”.

KATEGORIA WYRÓB

Podkategoria technologie

- Miejska Energetyka Ciepła sp. z o.o. w Koszalinie – za „System telemetrii i sterowania miejskim systemem ciepłowniczym”.

KATEGORIA GMINA/ZWIĄZEK GMIN

Podkategoria gmina miejska

- Miasto Wągrowiec – za „Kompleksowe działania proekologiczne na rzecz zrównoważonego rozwoju Miasta Wągrowca”.

Podkategoria gmina miejsko-wiejska

- Miasto i Gmina Wolsztyn – za „Wdrożenie gminnych programów mających na celu poprawę stanu środowiska naturalnego w Gminie Wolsztyn”.

Podkategoria gmina wiejska

- Gmina Gizalki – za przedsięwzięcie „Gmina Gizalki promotorem działań inwestycyjnych na rzecz ochrony środowiska”.

Podkategoria związek gmin

- Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty w Karlinie – za „Program renaturyzacji i ochrony mokradła Pyska”.

Ministerstwo Środowiska

Organizacja Konkursu Ministra Środowiska „Lider Polskiej Ekologii” jest finansowana przez Ministerstwo Środowiska oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

NFOŚiGW

Elektrownia Wodna Solina/ Solina Water Power Plant

EW Rakowice

Stopień wodny Rakowice zlokalizowany jest na 167,5 kilometrze rzeki Bóbr, 3 km poniżej Lwówka Śląskiego w województwie dolnośląskim. Jest to kolejna innowacyjna inwestycja Elektrowni Szczytowo-Pompowych. Ukształtowanie terenu w tym rejonie pozwoliło na przełożenie koryta Bobru i na przełożenie rzeki przez wyrobisko kopalni kruszyw Rakowice. Elektrownia wodna i jaz usytuowane zostały na połączeniu przełożonego odcinka rzeki z wyrobiskiem, gdzie poprzez skrócenie biegu rzeki uzyskany został spad odpowiadający wymogom hydroenergetycznym. Praca elektrowni nie wpływa na zmianę stosunków wodnych wynikających z istnienia stopnia piętrzącego, nie zostało zwiększone zagrożenie powodziowe niżżej położonych terenów. Działalność EW Rakowice ma ponadto korzyst-

Elektrownie Szczytowo-Pompowe „LIDEREM POLSKIEJ EKOLOGII 2006”

Elektrownie Szczytowo-Pompowe SA zwyciężyły w konkursie „Lider Polskiej Ekologii”. Jest to pierwsze i od razu zakończone sukcesem przystąpienie ESP SA do konkursu.

Obiekty, które zostały zgłoszone do konkursu, to wchodzące w skład Elektrowni Szczytowo-Pompowych: EW Solina-Myczkowce, EW Dychów i EW Rakowice. To w nich odbywa się produkcja „zielonej energii” z wody.

EW Solina

EW Solina jest znaczącą w Polsce elektrownią szczytową z członem pompowym. Moc zainstalowana elektrowni wynosi 200 MW. Położona jest u stóp najwyższej w Polsce zapory typu ciężkiego. Górny zbiornik elektrowni tworzy największe w Polsce sztuczne jezioro. Wchodząca w skład ESP SA, EW Solina jest obiektem wyjątkowym nie tylko o znaczeniu krajobrazowym, przyrodniczym czy przeciwpowodziowym. Atutem elektrowni jest możliwość produkowania energii elektrycznej z naturalnego przepływu wód rzeki San.

EW Dychów

EW Dychów o mocy 90 MW to ważny obiekt, wpisujący się w trend obecny w energetyce europejskiej i światowej polegający na wykorzystaniu źródeł odnawialnych do produkcji energii elektrycznej. W elektrowni powstaje energia elektryczna „z wody”, całkowicie bezpieczna dla środowiska naturalnego. Zmodernizowana

Jan Tokarz
Prezes Zarządu ESP SA/
President of the Board, ESP SA

w latach 2002-2005 EW Dychów jest na tym samym poziomie technicznym i eksploatacyjnym, co elektrownie europejskie. Zainstalowane w niej urządzenia należą do najbardziej nowoczesnych na świecie. Elektrownia może być wizytówką ESP SA, jeśli chodzi o produkcję energii ze źródeł odnawialnych w kraju.

ny wpływ na biosferę – natlenienie wody korzystne dla samooczyszczania się wody i życia biologicznego. Produkcja energii w elektrowni nie powoduje zanieczyszczenia wody i atmosfery. Wszelkie zagrożenia związane z jej działalnością wyeliminowane zostały przez odpowiednie rozwiązania techniczne. W EW Rakowice zainstalowane są turboszespoli mające dodatkową ochronę przed nadmiernymi zakłóceniami akustycznymi i wibracją.

Ekologiczne ESP

Wygrana Elektrowni Szczytowo-Pompowych SA w konkursie „Lider Polskiej Ekologii” to wyjątkowa okazja, aby przedstawić działalność firmy, która zajmuje ważne miejsce w polskiej hydroenergetyce. Działania ESP SA są zgodne ze wszystkimi trendami, jakie są obecnie obserwowane w energetyce – maksymalnego wykorzystania źródeł odnawialnych oraz minimalizacji wpływu przemysłu na środowisko. Jest to firma od lat związana z ochroną środowiska naturalnego i promująca odnawialne źródła energii.

ESP SA są znaczącym producentem „zielonej energii” z dopływu wody (400 GWh/a – 17,5% ogółu energii z przepływu wody). Firma stosuje nowoczesne technologie i zabezpieczenia w swoich obiektach, pokazując tym samym, że hydroenergetyka może być przyjazna dla środowiska (400 000 MWh energii elektrycznej z wody to 400 000 ton emisji CO₂ mniej do atmosfery). □

Elektrownia Wodna Dychów/
Dychów Water Power Plant

at the meeting point of the re-located river bed section and the mine heading where the shortened course of the river gave a difference in levels fulfilling hydro-electric requirements. The operations of the plant do not affect the water ratios resulting from the backwater fall and have not increased the flooding hazard to the areas situated below it. Moreover, the operations have a positive impact on the biosphere, self-cleaning properties

PUMPED STORAGE POWER PLANTS, LEADER OF POLISH ECOLOGY

**Elektrownie
Szczytowo-Pompowe SA**
ul. Ogrodowa 59a
00-876 Warszawa
tel. + 48 22 43 31 100
+48 22 43 31 101
fax +48 22 624 25 55
e-mail: espsa@elsp.com.pl
www.elsp.com.pl

Elektrownie Szczytowo-Pompowe SA (Pumped Storage Power Plants Company) has won the 2006 edition of the Leader of Polish Ecology Competition. This is the first time that the company has taken part in the competition and its immediate victory is an excellent opportunity to present its operations.

The Pumped Storage Power Plants Company (PSPP) entered three water power plants for the competition; Solina-Myczkowce WPP, Dychów WPP and Rakowice WPP, all of which produce 'green power' from water.

Solina WPP

Solina WPP is an important pumped storage power plant with a pump section. Its installed output is 200 MW. It is located at the foot of the highest Polish gravity dam. The upper reservoir is the largest artificial lake in Poland. Solina WPP is a unique site that contributes to the area's landscape, natural assets and flood prevention. It can produce power from the natural flow of the River San.

Dychów WPP

With an output of 90 MW Dychów WPP is an important site that adheres to the current global trend of using renewable energy sources in power engineering. The plant produces environmentally safe power 'from

water'. Modernized in the years 2000-2005, Dychów WPP operates with the use of state-of-the-art devices and meets the highest European technological standards. The plant is PSPP's showcase in terms of producing power from renewable energy sources.

Rakowice WPP

The Rakowice stage fall is located on the 167.5th kilometre of the River Bóbr, 3 km below the town of Lwówek Śląski in the Lower Silesia Region. This is PSPP's recent innovative investment in an area where the land formation made it possible to relocate the bed of the Bóbr River to the heading of the aggregate mine in Rakowice. The plant and the weir are situated

of water and its natural life. The power production neither pollutes water nor the atmosphere. Any hazards related to the plant's operations have been eliminated by using suitable technological solutions. Rakowice WPP is furnished with turbo assemblies with additional protection against noise and vibrations.

PSPP, Environmentally Friendly Company

PSPP's victory in the Leader of Polish Ecology Competition is an excellent opportunity to propagate the company's operations. It plays an important role in Polish water power engineering and is committed to using renewable energy sources and reducing environmental impact. It has been involved in protecting the natural environment for many years.

PSPP is an important producer of 'green power' from water flow generating 400 GWh per year, i.e. 17.5% of total power generated from water in Poland. It uses modern technologies and security measures proving that water power is environmentally friendly and safe: 400,000 MWh of power generated from water means 400,000 tonnes less of CO₂ emission to the atmosphere.

Elektrownia Wodna Rakowice/ Rakowice Water Power Plant

Ewa Sochocka
Stowarzyszenie Energii
Odnawialnej/ Renewable
Energy Association

Przejście drogowe z Białorusią w Terespole (w tle widoczne miasto Brześć)

TERESPOL

MOSTEM EUROPY

między Wschodem
a Zachodem

Rozmowa z Krzysztofem Iwaniukiem,
wójtem gminy Terespol

– Od dwóch lat gmina Terespol jest najdalej wysuniętym przyczółkiem Unii Europejskiej. Jak to położenie na głównym szlaku komunikacyjnym wpływa na rozwój gminy?

– Położenie geograficzne gminy w samym środku Europy, na głównym szlaku paneuropejskim A2, przy zewnętrznej

granicy Unii Europejskiej to ogromna historyczna szansa na jej przyspieszony rozwój.

Istniejąca tu infrastruktura kolejowa na styku torów o rozstawie europejskim i rosyjskim, Terminal Samochodowy Koroszczyn, Wolny Obszar Celnny, przyszła autostrada A2, sąsiedztwo ponad 300-tysięcznego Brześcia oraz przygotowane przez gminę tereny inwestycyjne to doskonały załączek platformy wymiany towarowej pomiędzy Unią Europejską i krajami WNP, a w przyszłości również z Chinami czy Japonią.

Ten ogromny potencjał jest uśpiony przez brak polityki dobrośasiędzkiej w stosunku do naszych wschodnich sąsiadów oraz samą granicę wschodnią,

LIDER POLSKIEJ
EKOLOGII 2006

za
„Przedsięwzięcia gospodarki
wodno-ściekowej
i nie tylko w gminie Terespol”

której przekroczenie zajmuje kilkanaście godzin.

– Jakże, według pana, ważne dla gminy przedsięwzięcia należy podjąć w najbliższym czasie?

– Oczywiście jest to, że bez ucywilizowania przekraczania granicy z Białorusią trudno sobie wyobrazić pełne wykorzystanie przygranicznego położenia dla pobudzania drobnej przedsiębiorczości naszych mieszkańców. Na całym świecie przy granicach funkcjonuje handel, rozwija się turystyka i usługi z nią związane.

Pilnie potrzebna jest nowa umowa pomiędzy Rzeczpo-

stanie środków pomocowych UE na infrastrukturę graniczną oraz drogi dojazdowe.

Wskazany jest lepszy klimat polityczny wobec wschodnich sąsiadów. Na normalnej granicy nikt nie pyta, czy się ją legalnie przekracza. Potrzebny jest ruch pieszy pomiędzy Terespołem a Brześciem.

Graniczność tzw. ściany wschodniej jest jedną z nielicznych szans na szybkie ożywienie gospodarki tych terenów i rozwój przedsiębiorczości mieszkających tu ludzi.

Nie może tu powstawać nowa „żelazna kurtyna”, bo Europa umie wyciągać wnioski

Urząd Gminy w Terespole
ul. Wojska Polskiego 47
21-550 Terespol
tel. 083 376 12 20
fax 083 376 12 29
info@terespol.ug.gov.pl
wojt@terespol.ug.gov.pl
www.terespol.ug.gov.pl

spolitą Polską a Republiką Białoruś, bowiem ostatnia pochodzi z czasów PRL i ZSRR, nowa organizacja pracy obu służb granicznych, lepsze niż dotychczas (ok. 20-procentowe) wykorzy-

z historii, że takie rozwiązania nie prowadzą do niczego dobrego.

Szkoda, że ostatnie 16 lat zostało dla normalności straconych, ale wierzę, że nastąpią zmiany stanowiące dla nas długo oczekiwaną szansę, do której systematycznie się przygotowujemy, również w zakresie ochrony środowiska.

Bug, który poprzez Narew trafia do Zalewu Zegrzyńskiego, stanowiącego ujęcie wody pitnej dla Warszawy, wypływa z Ukrainy, a do jego zlewni wpływają także rzeki z Białorusi. Międzynarodowa współpraca w zakresie ekologicznej ochrony tej rzeki leży więc w interesie wszystkich stron, podobnie jak wykorzystanie dla rozwoju szlaku europejskiego pomiędzy Berlinem a Moskwą.

Danuta Marcinkowska